

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ
ΔΙΑΜΟΡΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ – ΟΣΜΩΤΙΚΗ ΠΙΕΣΗ
Μπόκαρης Τάσος – Παπαγεωργίου Δημήτρης
Πέτσιος Ερρίκος – Τσαφόγιαννος Ηλίας – Χαρκοπλιάς Κώστας –
Μπαλτζόπουλος Αντώνης

ΘΕΜΑ Α

Για τις ερωτήσεις **A1** έως **A4** επιλέξτε τη σωστή απάντηση :

- A1.** Ποια από τις παρακάτω ενώσεις εμφανίζει μεγαλύτερη διπολική ροπή;
α) HF **β)** HCl
δ) HBr **δ)** HI
- A2.** Σε ποια από τις παρακάτω ενώσεις δε μπορεί να σχηματιστεί δεσμός υδρογόνου μεταξύ των μορίων της ένωσης :
α) CH₃CH₂OH **β)** CH₃CH₂NH₂
γ) CH₃COOH **δ)** (CH₃)₃N
- A3.** Όταν ολοκληρωθεί το φαινόμενο της ώσμωσης μεταξύ δύο υδατικών δ/των , διαμέσου της ημιπερατής μεμβράνης :
α) δεν περνούν μόρια νερού
β) περνά το ίδιο πλήθος μορίων νερού στη μονάδα του χρόνου και προς τις δύο κατευθύνσεις
γ) περνούν περισσότερα μόρια νερού στη μονάδα του χρόνου με κατεύθυνση από το υποτονικό δ/μα προς το υπερτονικό δ/μα
δ) περνούν περισσότερα μόρια νερού στη μονάδα του χρόνου με κατεύθυνση από το υπερτονικό δ/μα προς το υποτονικό δ/μα
- A4.** Από τις ενώσεις: H₂O , CCl₄ , MgCl₂ , HBr , NaNO₃ , CH₄ διαλύονται αρκετά στο εξάνιο (μη πολικός διαλύτης C₆H₁₄):
α) Όλες εκτός από το H₂O **β)** Το H₂O, το MgCl₂ , το HBr και το NaNO₃
γ) Το CH₄ και ο CCl₄ **δ)** Μόνο ο CCl₄

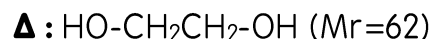
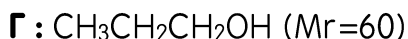
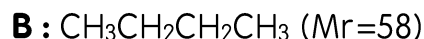
Μονάδες 4 · 5 = 20

- A5.** Να χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.
i) Κάθε μόριο με πολωμένους δεσμούς είναι δίπολο μόριο.
ii) Δύο υδατικά δ/τα που περιέχουν μοριακές διαλυμένες ουσίες και έχουν ίσες συγκεντρώσεις είναι οπωσδήποτε ισοτονικά.
iii) Οι καλλιέργειες δε μπορούν να ευδοκιμήσουν αν ποτίζονται με θαλασσινό νερό.
iv) Η ουρία είναι η μόνη ουσία που διέρχεται εντελώς ελεύθερα από τη μεμβράνη των ερυθρών αιμοσφαιρίων. Άρα, αν ερυθρά αιμοσφαίρια βρεθούν μέσα σε ένα ισοτονικό με αυτά υδατικό διάλυμα ουρίας, θα συμβεί αιμόλυση.
v) Ανάμεσα στα μόρια N₂ εμφανίζονται μόνο δυνάμεις διασποράς ή London.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

B1. Δίνονται οι παρακάτω ενώσεις που έχουν παραπλήσιες σχετικές μοριακές μάζες (Mr):

α) Κατατάξτε τις παρακάτω ενώσεις κατά αυξανόμενο σημείο ζέσεως (ΣΖ):

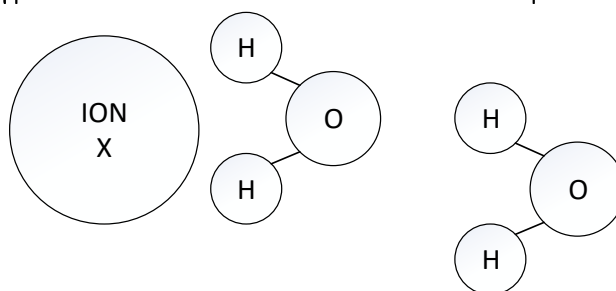
β) Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Μονάδες 2 + 3

B2. Να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα:

α) Ο αποχρωματισμός δ/τος Br₂ / CCl₄ χρησιμοποιείται για τη διάκριση των ακόρεστων από τις κορεσμένες οργανικές ενώσεις. Αιτιολογήστε την επιλογή του CCl₄ ως διαλύτη για το Br₂.

β) Το παρακάτω «στιγμιότυπο» είναι από ένα υδατικό δ/μα NaCl :

i) Ποιο είναι το ιόν X ; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

ii) Ποια είδη ενδομοριακών και διαμοριακών δεσμών διακρίνετε ;

Μονάδες 2 + 3

B3. Τα παρακάτω υδατικά δ/τα βρίσκονται στην ίδια θερμοκρασία :

Υ1 : δ/μα γλυκόζης (Mr = 180) με περιεκτικότητα (α) % w/v.

Υ2 : δ/μα ζάχαρης (Mr = 342) με περιεκτικότητα (α) % w/v.

(δηλαδή τα δύο δ/τα έχουν την ίδια % w/v περιεκτικότητα)

Για τις οσμωτικές πιέσεις των δύο δ/των (Π₁ και Π₂ αντίστοιχα) ισχύει :

i) Π₁ > Π₂

ii) Π₁ = Π₂

iii) Π₁ < Π₂

α) Επιλέξτε τη σωστή απάντηση.

β) Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

Μονάδες 1 + 3

B4. Τα παρακάτω υδατικά δ/τα βρίσκονται στην ίδια θερμοκρασία και χωρίζονται μεταξύ τους με ημιπερατή μεμβράνη :

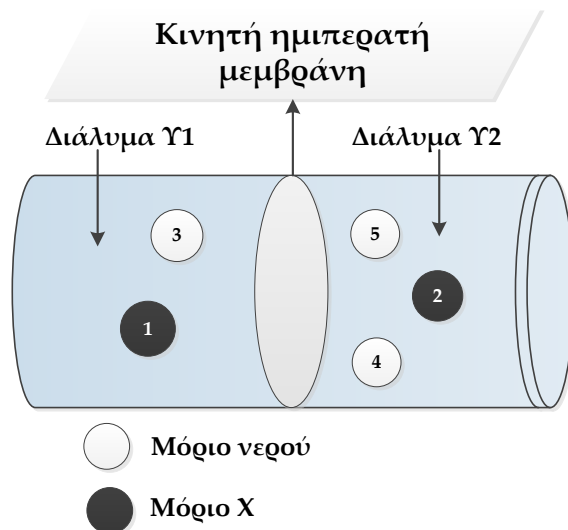
Υ1 : 2 L υδατικού δ/τος γλυκόζης 0,1 M

Υ2 : 2 L υδατικού δ/τος άλατος A_xB₃ 0,02 M

Η στάθμη των δύο διαλυμάτων παραμένει συνεχώς σταθερή. Να βρεθεί ο χημικός τύπος της ιοντικής ένωσης A_xB₃

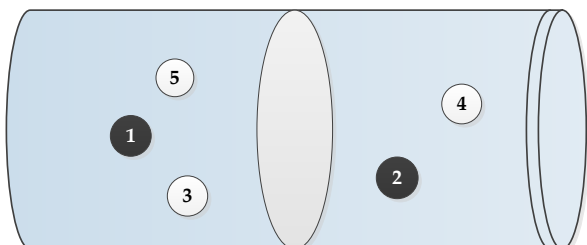
Μονάδες 4

B5. Ένα κυλινδρικό δοχείο είναι γεμάτο με δυο υδατικά δ/τα (Y1 και Y2) μιας μοριακής ουσίας X. Τα δ/τα αυτά διαχωρίζονται με κινητή ημιπερατή μεμβράνη η οποία βρίσκεται ακριβώς στη μέση του δοχείου. Το Y1 έχει συγκέντρωση $C_1 = C M$ και το Y2 έχει συγκέντρωση $C_2 = C/10 M$. Τα δύο αυτά δ/τα βρίσκονται στην ίδια θερμοκρασία. Στην παρακάτω εικόνα αποτυπώνεται το αρχικό στιγμιότυπο στο οποίο απεικονίζονται μόνο δυο από τα μόρια της ουσίας X (1 και 2) και μόνο τρία από τα μόρια του νερού (3, 4 και 5).

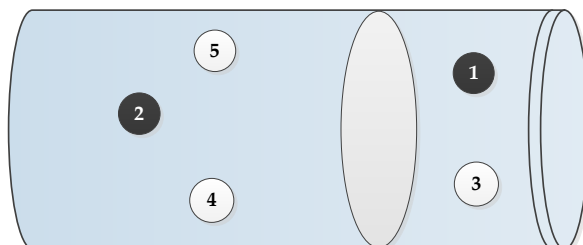

α) Ποια από τις παρακάτω εικόνες μπορεί να αναπαριστά το σύστημα αυτό μετά από αρκετό χρονικό διάστημα ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

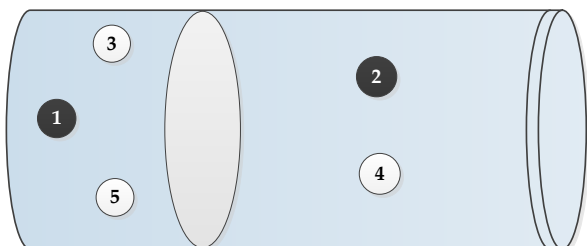
Εικόνα (I)

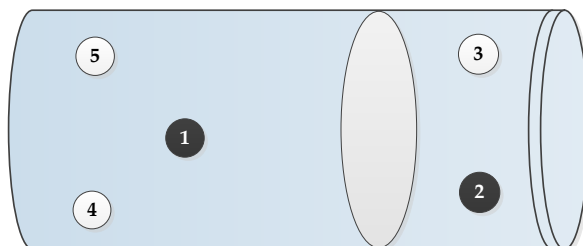
Εικόνα (II)

Εικόνα (III)

Εικόνα (IV)

Μονάδες 1 + 3

β) Να εξηγήσετε χωρίς να κάνετε υπολογισμούς ποια από τις παρακάτω θα είναι η τελική τιμή της συγκέντρωσης των δ/των όταν το σύστημα έρθει σε ισορροπία:

i. $C M$,

ii. $C/10 M$,

iii. $20C/11 M$,

iv. $11C/20 M$

Μονάδες 1 + 2

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. 3,2 g θείου (S_x) διαλύονται πλήρως σε κυκλοεξάνιο και σχηματίζεται διάλυμα που έχει όγκο 250mL και ωσμωτική πίεση 2,46 atm στους 27 °C.

Να βρείτε την ατομικότητα (x) του θείου.

Δίνονται : η σχετική ατομική μάζα του θείου : Ar(S) = 32

η σταθερά των ιδανικών αερίων : R=0,082 atm·L·mol⁻¹·K⁻¹

Μονάδες 5

Γ2. Μείγμα της μοριακής ένωσης A με την μοριακή ένωση B έχει μάζα ίση με 40 g. Ολόκληρη η ποσότητα του μείγματος διαλύεται πλήρως σε νερό οπότε σχηματίζονται 8,2 L υδατικού δ/τος Υ2 που έχει ωσμωτική πίεση Π₂ = 0,9 atm στους 27°C. Να βρεθεί η σύσταση (σε mol) του μείγματος.

Δίνονται : η σταθερά των ιδανικών αερίων : R = 0,082 atm·L·mol⁻¹·K⁻¹

οι σχετικές μοριακές μάζες : Mr(A) = 100 και Mr(B) = 150.

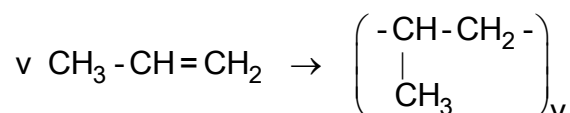
Μονάδες 8

Γ3. Με ποια αναλογία όγκων θα πρέπει να αναμειχθούν μεταξύ τους δύο υδατικά διαλύματα γλυκόζης (Υ3 και Υ4) που έχουν αντίστοιχα ωσμωτικές πιέσεις Π₃ = 1,6 atm και Π₄ = 4 atm ώστε να σχηματιστεί υδατικό διάλυμα Υ5 που έχει ωσμωτική πίεση ίση με Π₅ = 2 atm ;

Τα δ/τα Υ3, Υ4 και Υ5 βρίσκονται στους θ°C.

Μονάδες 7

Γ4. Ένα διάλυμα προπενίου σε κατάλληλο διαλύτη βρέθηκε ότι , σε θερμοκρασία θ°C, έχει ωσμωτική πίεση 15 atm. Σε κατάλληλες συνθήκες το προπένιο πολυμερίζεται πλήρως, χωρίς μεταβολή του όγκου του διαλύματος, σύμφωνα με τη χημική εξίσωση:

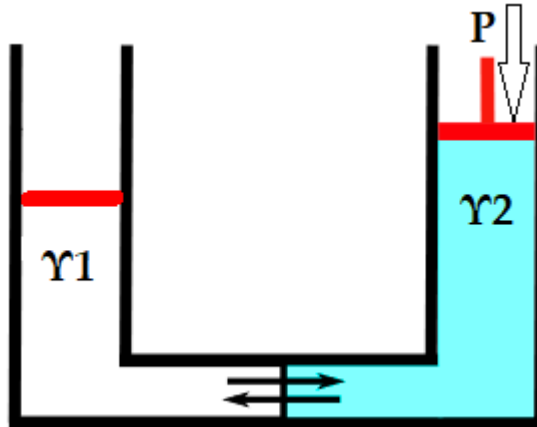
Μετά το τέλος του πολυμερισμού το διάλυμα του πολυμερούς βρέθηκε ότι , σε θερμοκρασία θ °C, έχει ωσμωτική πίεση 0,01 atm.

Να βρείτε τον μοριακό τύπο του πολυμερούς.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Δ

Σε 424 g νερού διαλύονται πλήρως 76 g ζάχαρης ($C_{12}H_{22}O_{11}$) που περιέχουν $x\%$ w/w υγρασία οπότε σχηματίζεται το διάλυμα Y1 με πυκνότητα 1,25 g/mL. Προκειμένου να βρούμε την υγρασία της ζάχαρης, το διάλυμα Y1 φέρεται σε επαφή, μέσω ημιπερατής μεμβράνης, με ένα άλλο υδατικό διάλυμα (Y2) γλυκόζης που έχει συγκέντρωση $C_2 = 0,6$ M και όγκο $V_2 = 500$ mL. Τα διαλύματα Y1 και Y2 βρίσκονται σε θερμοκρασία 27 °C. Πειραματικά βρέθηκε ότι, για να μη συμβεί καθόλου ώσμωση, πρέπει να ασκηθεί πίεση $P = 2,46$ atm στην επιφάνεια του διαλύματος Y2 όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα:

- Δ1.** Πόση είναι η $x\%$ w/w υγρασία που περιέχεται στη ζάχαρη που χρησιμοποιήθηκε για τον σχηματισμό του διαλύματος Y1;
- Μονάδες 8**
- Δ2.** Αν δεν ασκήσουμε πίεση P στη επιφάνεια του Y2, ποιο από τα διαλύματα Y1 ή Y2 πρέπει να αραιωθεί, υπό σταθερή θερμοκρασία, και με πόσα L νερού, ώστε να μη μεταβληθεί ο όγκος του;
- Μονάδες 5**
- Δ3.** Αν δεν ασκήσουμε πίεση P στη επιφάνεια του Y2, πόσα g καθαρής διαλυμένης ουσίας (χωρίς υγρασία) πρέπει να προσθέσουμε (χωρίς μεταβολή του όγκου και της θερμοκρασίας του διαλύματος) και σε ποιο από τα διαλύματα Y1 ή Y2, ώστε να μη συμβεί καθόλου το φαινόμενο της ώσμωσης;
- Μονάδες 5**
- Δ4.** Αν δεν ασκήσουμε πίεση P στη επιφάνεια του Y2, να βρείτε τον τελικό όγκο των διαλυμάτων Y1 και Y2 όταν σταματήσει το φαινόμενο της ώσμωσης.
- Μονάδες 7**

Δίνονται: $R = 0,082 \text{ atm}\cdot\text{L}\cdot\text{mol}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$, Ar: C=12, H=1, O=16

Επίσης θεωρήστε ότι η υδροστατική πίεση δεν είναι ικανή να σταματήσει την ώσμωση.